

Læringsark dødsulykke: Klem mellom dumperhytte og dekk i forbindelse med servicearbeid

HENDELSEN

En mekaniker kommer i klem mellom skjerm og dekk ifm. kontroll av servicearbeid på en dumper. Servicearbeidet foregår ute på anlegget. Han kommer til alvorlig skade og dør. Serviceoppdraget er å etterfylle gass i støtdemper. For å fylle gass på demperen må det settes på en adapter på demperens ventil. Under fjerning av adapter løsner ventilen (det er ikke mulig å se dette mens arbeidsoperasjonen pågår), slik at støtdemper tømmes ukontrollert for gass og mister sin funksjon med å holde oppe hytta på dumperen. Skjermen faller derfor ned mot dekket. Mekanikeren jobber mellom dekk og skjerm.

ÅRSAKER:

Direkteårsaker:

Ventil løsner fra demper og følger med adapteren ved fjerning av adapter. Demper settes dermed ut av funksjon som medfører at skjerm faller ned på dekk. Oppdraget foregår i 2 faser med 1 times mellomrom. I fase 1 etableres barriere med jekk, mellom skjerm og hjul. I fase 2, da ulykken inntreffer, er sikringen enten borte (kan ikke verifiseres) eller ikke tilstrekkelig.

Bakenforliggende årsaker:

Oppgaven løses ved å skråstille dumperen i terrenget med en helning på ca 15 grader for lette trykket til demperen på høyre side og dermed øke avstanden mellom skjerm og hjul. Jobben gjøres ved å gå inn mellom skjerm og dekk. Dette er en annen måte enn normal praksis. (Rammen jekkes opp fra plant underlag og sikres i tillegg til jekk med f.eks bukk eller lign.)

Instruksjonen, som var mottatt, beskriver ikke hvordan maskinen skal sikres under utførelse av prosedyren. Mangelfull risikovurdering av valgt løsning. Manglende erfaring med det aktuelle oppdraget.

Styringsårsaker:

Manglende inntakskontroll, på anlegg, i forbindelse med serviceoppdrag.

LÆRING OG FORSLAG TIL TILTAK:

Alltid minst 2 barrierer mot klemfare. Etableres før oppdragets start.

Før oppstart av oppdrag må det foreligge nødvendige operative serviceprosedyrer med sikkerhetsinfo. Relevante manualer, serviceintervaller, sjekklister, sikkerhetsinfo etc., må være tilgjengelig før oppdraget start.

Statens vegvesen

FOREBYGGING:

- Etablere prinsipper og praksis for å inkludere andre virksomheter enn UE (dvs. servicefirmaer og leverandører)
 - I forhandling mellom BH og HE/tilbyder bør det inngå, som en del av kontrakts-grunnlaget, hvordan ivareta service- og leveranse oppdrag på anlegget. (f.eks. verksted/ oppstillings-plasser skal brukes. Dette angis i riggplan og inkluderes i HE sin HMS-plan)
 - Inntakskontroll bør/ kan omfatte: HMS-opplæring, kompetanse, risikovurderinger generelt og ifm. enkeltoppdrag, tilgjengelige prosedyrer og/eller arbeidsinstrukser med tilstrekkelig sikkerhetsinformasjon, prinsippet om minst 2 barrierer ved farefullt arbeid, HMS-kort.
- Når det gjelder siste punkt: usikkert om dette er gjennomførbart i praksis og om det er sannsynlig hvorvidt byggherre eller entreprenør ville ha fanget opp mangler i f.eks. prosedyrer eller instrukser, da det ofte er snakk om spesialfirmaer med særegen kompetanse.